

ನೇಸರು

ತಿಂಗಳೋಲೆ
ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬೈ

NESARU TINGALOLE

Vol XVI 4

ಏಪ್ರಿಲ್ 1997

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ನಾನು ಮುಂಬಯಿ ಸೇರಿದೆ	● ಬಯಮ್ಮ ಸಿ. ಕೆ. ಎಸ್. ರಾವ್	2
ಅವಸರವು ಪ್ರಗತಿ ಲಕ್ಷಣವೇ?	● ವಾಸುದೇವ ಶಾಣೆಮಾರ್	4
ಇದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತ - 5	● ಎಸ್. ಆನಂದ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ	6
ನನ್ನ ಚಿರಾಯೋಜಿತಾ !	● ಚಿತ್ರಾ ಪ್ರಸನ್ನ ಕುಮಾರ್	8
ಸಂಮೋಹಿನಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ - 15	● ಡಾ ಉಷಾರಾವ್	9
Dreams - Do they forewam you of things to come		12

The Mysore Association, Mumbai

393, Bhaudaji Road, Matunga, Mumbai-400 019.
Tel : 402 46 47 • Grams: "KARUNADU"

ನಾನು ಮುಂಬಯಿ ಸೇರಿದೆ

• ಜಯಮ್ಮ ಸಿ. ಕೆ. ಎಸ್. ರಾವ್

ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು ಸಿ. ಕೆ. ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣರಾಯರು, 50ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಬಂದರು. ಇಲ್ಲಿಯ ಮನೆಯ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು, ವಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಯ ಬೇಸಿಗೆಯ ರಜಕ್ಕೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗುವವರ ದಯೆಯಿಂದ, ಅಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್ ಅಂತ ನಮಗೆ ತಿಳಿದವರು ಅವರು, ನಾವು ರಜಕ್ಕೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯವರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಿಂತ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಯಾಗಿ ಕಾಗದ ಬರೆದರು. ಅದರ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಪದ್ಧತಿ ಅವರವರ ಕಾಗದವನ್ನು ಅವರೇ ನೋಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಯರು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ತಾರು (ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ) ಏನು ಬಂದರೂ ನಮಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏನು ವಿಷಯಾಂತ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಅವರು ಬಂದು ಟಪಾಲು ನೋಡಿ, ಅಂದಿನ ರಾತ್ರಿನೇ ಅವರ ಭಾವಮೈದುನ (ಕೃಷ್ಣಾಂತ) ಅವರ ಸಂಗಡ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಳಿಸಿದರು. ನನಗಂತೂ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದೇ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಾಷೆ ಅಂತೂ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಏನೂ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ರೈಲು ಹತ್ತಿದವರಿಗೆ ಜಾಗ ಹಾಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿ ಇದ್ದ ಜಾಗದಲ್ಲೇ ಅಂತೂ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಲೆಸಿವೆವು. ಮಕ್ಕಳಿಗಂತೂ ಮಿಷಿಯೋ ಮಿಷಿ. ಎರಡು ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಹಗಲು ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ದಾದರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಇಳಿದೆವು. ಕೈಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ವಡಾಲದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸರಕಾರಿಯ ಮನೆ 1ಎಮ್. 3ನೇ ಮನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆವು. ನಾವು ಹುಟ್ಟಿದಾರಭ್ಯ ತಂಪಾದ ಊರಿನಲ್ಲಿದ್ದವರು ಶೆವೇದು ನಮಗೆ ಪರಿಚಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ತಿವೇನಾಂತ ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೇ ಈಗ ಮನೆ ಸಿಕ್ಕಿರೋದಂತ, ಈ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಊರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂತ ತಿಳಿತು.

ನಾವು ಬಂದ 2ನೇ ದಿನ ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರ

ಅಪ್ಪ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ K.V.S. ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೂಂತ, ಅವರು ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಸೂರತ್ತಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದವರು ಬಂದರು ಮಕ್ಕಳು ಇವರು ಯಾವ ಮಾವಾಂತ ಅವರ ತಂದೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ತಕ್ಷಣ ಸೂರತ್ ಮಾವಾಂತ ಅವರುಗಳೇ ಕೂಗೋಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದರು. ಆಗಿನಿಂದಲೂ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮನೆಯವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಸೂರತ್ -ಮಾವ ಆಗಿ, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸೂರತ್ ಮಾವ, ತಾತ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಿಷಯವೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೀಮತಿಯವರನ್ನೂ ಕರೆಸಿಂತ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮ ಕೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಅವರ ಶ್ರೀಮತಿಯವರು ಅವರ ಅಣ್ಣ ನ ಸಂಗಡ ಬಂದರು. ಅವರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಬಂದ ವಾರಕ್ಕೆ ಮಳೆಗಾಲ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಯಿತು. ನಮಗೆ ಮನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರು ವಾಪಾಸ್ಸು ಬಂದರು. ನಾವು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಆಸೋಸಿಯೇಷನ್ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಸೀತಮ್ಮನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ 3ಮನೆ ಪರಿಚಯ ಆಗಿತ್ತು. ಅವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರುಗಳ ಒಳ್ಳೆಯತನ ಇನ್ನೂ ಅದೇ ತರಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಊರಿಗೆ ಹೊರಡೋದಂತ ಅದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದಿನ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು, ಆ ಮಳೆಯಲ್ಲೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಸುತ್ತಿಸಿ 'ಶಾರದಾಭವನ'ದಲ್ಲಿ ಊಟ ಹಾಕಿಸಿ ಹಾಗೇ ಊರಿನ ರೈಲನ್ನು ಹತ್ತಿಸಿದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಒಂದು ಬಾಲ್ಕನಿಯಷ್ಟು ಜಾಗ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ, ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯೇ ರೆಬಹುದಾಗಿತ್ತೊಂತ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡೆವು. ಆಗ ನಮಗೆ 'ಅಷ್ಟೇ' ಅರಮನೆಯಾಗಿತ್ತು.

ದೀಪಾವಳಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಫಾಟ್ ಕೋಪರ್ ನಲ್ಲಿ ತುಗಾಣಭವನ್ ಅಂತ ಅಲ್ಲಿಯ ಚಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮನೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆವು. ನಾವು ಬಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಅಂದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು (ಸೂರತ್ ಮಾವ) ಸುಶೀಲಮ್ಮ ಇವರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡೆವು. ಆಗ ಆಸೋಸಿಯೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಹಬ್ಬ ಆಯಿತು. ಆಗ ನಮಗೆ ದಿನವೂ

ಮಾತುಂಗೆಕ್ಕೆ ಬರುವ ಅವಕಾಶ ಆಗ ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಜರಾದ ಶ್ರೀ ಜಯಚಾಮ -ರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ಕನ್ನಡ ಸಂಘಕ್ಕೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಸೋಸಿಯೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸಿಲ್ವರ್ ಸಿ (ಮರ) ಹಾಕಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದು ಹೆಮ್ಮರ ಆಗಿದೆ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತುಂಗೆ ಫಾಟ್ ಕೋಪರ್ ಗೆ ನಾಲ್ಕುನೇ ಇರಬಹುದು. ಬಸ್ಸು ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಿಂದ ಸ್ನೇಷ್ಣಿಗೆ ಹತ್ತೋ ಹದಿನೈದೋ ನಿಮಿಷದ ನಡೆಯುವ ಸಮಯವಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರಿಗೆ ನಾಟಕದ ಹಂಬಲ ಚಾಸ್ತಿ. ಅವರು ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಆಸೋಸಿಯೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾತ್ರಿ ತುಂಬಾ ಹೊತ್ತಾದರೂ ಮನೆ ನೆನಪೇ ಅವರಿಗೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ, ನಾನೂ ನನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು (ಲಾನನ್ನು) ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದರು. ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತು ಬೆತ್ತದ ಕುರ್ಚಿ (ಮೋಡಾ) ಹಾಕಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತರೆ ಹೊತ್ತೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ಚಪಾತಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಬೆರೆಸಿ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲನು ಬಹಳ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದನು. ನಾವೂವೂ ಓಪ್ಪೋ ಸಲ ರಾಮಣ್ಣಿಯ ಮಾಡುವ ಅಡಿಗೆ ನೆನಪು ಬಂದರೆ ಅಲ್ಲೇ ಊಟ ಪೂರೈಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಮಾತುಂಗೆದಲ್ಲಿ ರೈಲನ್ನು ಹತ್ತಿದ ಕೂಡಲೇ ನಮ್ಮ ಮಗ ನಿನ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಫಾಟ್ ಕೋಪರ್ ನಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕುದುರೆಗಾಡಿ, ಅವನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟವಾಯ್ತು. ಸರಿ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ನಡೆಯೋದು ತಪ್ಪುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಮದ್ದೆ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಅಹಮದಾಬಾದಿಗೆ ಹೆತ್ತಿ ಸಮೀಪದಾಗಿ ಹೋರಿಯಾಗ ನಮ್ಮ ಮೂರು ವರಷದ ದಿನೇತನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಳ್ಳಿದುದಿವನ ಹಾಗೂ ಓಗೂ ಅವರ ಬೊತೆಗೆ 'ಪದ್ಧವನು' ಅಣ್ಣವೆಕು ಅಮ್ಮ ಬೇಕು' ಎಂದು ರಗಳೆಮಾಡಿ ಅವರು ನಮಗೆ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಕೊಟ್ಟು ಸುಶೀಲಮ್ಮನವರ ಸಂಗಡ ಅವನನ್ನು

ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು ದಾದರ್ ಹಾಗೂ ಬಾಂಬೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರು ಸಿಕ್ಕದೆ ಹ್ಯಾಪ್ ಪೋರೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಸುಶೀಲಮ್ಮ ನವರು ನಾವಿದ್ದ ತುಗಾಣಿ ಭವನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಗುಜರಾಥಿಗಳ ಸಂಗಡ ಮನೆ ತಲಪಿ ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು ಅಹಮದಾಬಾದಿಗೆ. ಓಗೇನೆ ಅರು ತಿಂಗಳು ಕಳೆಯಿತು. ಅಹ್ಮದ್‌ನಿಗೆ ಬೇಸಿಗೆ ಶುರುವಾಗಿ ನೀರಿಗೇನು ಕಷ್ಟ ಆಯಿತು. ಎಲ್ಲಾವ್ಯವಕ್ಕೂ ಭಾವಿ ನೀರು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಲ್ಲಿ ನೀರಂತೂ ಅಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಆ ಮನೆ ಬಿಡೋ ಹಾಗಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಊರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಅವರು ಹೊರಟರು. ನಮಗೆ ವಡಾಲದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಅವರು ಊರಿಗೆ ಹೋದರು, ಅಲ್ಲಿದ್ದೆವು. ಮನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಸೀತಮ್ಮ ನವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅತ್ತೆ ಮಾವನವರು ಕಾಶಿಯಾತ್ರೆ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ, ನಮಗೆ ಮನೆಕೊಟ್ಟ ಅವರುಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಅತ್ತೆ ಮಾವನರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾಯ್ತು. ಅವರಿಗೋ ಆಸೋಸಿಯೇಷನ್ ನೋಡೋ ಆಸೆಯತ್ತು. ಆಗ ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋದೆವು.

ಆಸೋಸಿಯೇಷನ್ ವಿಷಯ ಈಗದ ಬಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಎಂದಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೋಂತ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ದಿಳಿಂಟು ತಿಂಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಆಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ಗೆ ಬರೋ ಅವಕಾಶ ಆಯ್ತು. ನಮ್ಮ ಮನೆ ವೈದ್ಯರು ಡಾಕ್ಟರ್ ವೈದ್ಯನಾಥನ್ ಆಗಿನಿಂದಲೇ ಅವರ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ವೀಣೆ ಹೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ನಮಗೋಸ್ಕರ ಅವರ ಮನೇಲಿ ಒಂದು ರೂಮನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಊಟವನ್ನು ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಆಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಿಂದ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅವರ ಮನೇಲಿ 3ತಿಂಗಳಿದ್ದೆವು. ಅವರುಗಳ ಮನೆಗೆ ನೆಂಟರು ಬರುವವರಿದ್ದರು. ಆಗ ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಸೀತಮ್ಮ ನವರೇ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಊರಿಗೆ ಹೋದರು. ನಮಗೆ ಆಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಿರವಾಯ್ತು. ಮನೇಲೂ ನಮಗೆ ಬೇಕೂ ಅನ್ನಿಸಿದವು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು ಊರಿಗೆ ಹೊರಟು ಬಿಡಿ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮಗೆ

ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ನನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಸೀತಮ್ಮ ನವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ನನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರ ಪರಿಚಯ ಆಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಸಾದವರೂ ಇದ್ದರು. ಅವರುಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ, ಅವರ ಸೊಸೆ ನಾಗವೇಣಮ್ಮಾಂತ ಅವರು ಕಲೀನಾದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಆಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದರು. ಆಗ ನಮಗೆ ಸ್ನೇಹ ಆಗಿದ್ದು. ಈಗಲೂ ಮನೆ ದೂರ ಇದ್ದರೂ, ನಾವುಗಳು ಸೇರಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅದೇ ಹಿಂದಿನ ವಿಷಯ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅವರ ಅತ್ತೆಯವರ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಮನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದರು. ಆಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಎದುರು ಜಮಾಅತದಾದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರನ್ನು ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದೆವು. ಆಗ ಆಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಿಂದ ನನ್ನ ಮಗ ಡಬ್ಬವನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದನು. ನಾನು ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಶನಿವಾರ ಬರುವುದನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದು ಸಂಜೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿ ಕಾರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದು ತಿಂದು ಮಿಷಿ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾನುವಾರ ಮಸಾಲೆ ದೋಸೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೂರಿ ಮಾಡಿನ ಹಣ್ಣಿನ ರಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೆಲ್ಲಾ ಈಗಲೂ ಸವಿನೆನಪುಗಳು.

ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಗಣಪತಿ ಗೌರಿ ಹಬ್ಬ ಅಲ್ಲಿ ಅದ್ದೂರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಣಪತಿ ವಿಸರ್ಜನೆ ದಿನ ಬಸ್ಸು ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ ದಾದರ್ ಬೀಚ್‌ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಊಟ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರೂ ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ವಾಪಾಸ್ಸು ಅವರವರ ಬಾಗಕ್ಕೂ ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ತಲುಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ವರ್ಷ ಮಹಿಳಾಶಾಖೆ (ಲೇಡೀಸ್ ಸೆಕ್ಷನ್) ಪ್ರಾರಂಭ ಆಯ್ತು. ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾಮಲಾಂಭ ವರದರಾಜನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಮೊದಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಂದ ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ನಾಟಕ ಕಲಿಸಿ ಆಡಿಸಿದ್ದೆವು. ನಾಟಕದ ಹೆಸರು 'ಮನೆಮಾಟಕ್ಕಿದೆ' ಅದರಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎಸ್.ಎಸ್. ರಾವ್ ಮಕ್ಕಳು ಸರೋಜ, ಲೀಲ, ಮೋಹನ, ಸುಬ್ಬಣ್ಣ, ಅವರ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ

ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದಾದ ನಂತರ, ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾಮಲಾಂಭವರು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ವೈತರಣ ಡ್ಯಾಂ ಕಟ್ಟಿಸುವ ಬಾಗಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮರೆಯುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ಲಿವರ್, ಪ್ರೀಮಿಯರ್ ಆಟೋಮೋಬೈಲು, ಪಾರ್ಲರ್ ಬಿಸ್ಕಿಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಗಾಡ್ರೇಜು, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪಾರ್ಕು, ಬೆಸನ್ ಫೋರ್ಟ್ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಜನವರಿ 26ರಂದು ಹೆಂಗಸರದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಾಟಕ, ಫ್ಯಾನ್ಸಿಡ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಆಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನೊಳಗೇ ನಮಗೆ ಅಟ. ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಳ್ಳುಮಾಡಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈಗಿನ ಜನರೇಷನ್‌ನವರು ಅದೇ ತರಹ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ನಮಗೆ ವಯೋಧರ್ಮದಿಂದ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದರೂ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಾಪಾನ್ಯವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಆಸೆಯಿದೆ. ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ನಾನೂ ಈಗಿನ ಹೆಣ್ಣು

(ಅಂಕ 5 ಕ್ಕೆ)

FOR ALL YOUR DOMESTIC AND INTERNATIONAL TRAVEL ARRANGEMENTS CONTACT

AUGUST TRAVEL SERVICE

Agents For
**INDIAN AIR LINES,
 EAST WEST,
 MODI LUFT &
 JET AIRLINES**

REGD. OFFICE:
 3/15 ASHIANA, SECTOR 17,
 VASHI, NEW BOMBAY.
 PHONE: 768 25 91 * 768 25 58
 767 09 02

GRAMS: AUGTRASERV

ALSO AT:
 2/16, KABBUR HOUSE,
 SION (E), BOMBAY-400 022.
 PHONE: 407 29 84 * 409 35 73
 * 407 77 50

ಅವಸರವು ಪ್ರಗತಿ ಲಕ್ಷಣವೆ?

● ವಾಸುದೇವ ಕಾಣೆಮಾಲ್

ಇಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಜನಗಳು ತಾವು ವ್ಯವಹಾರಕುಶಲರೆಂದು ತೋರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಮಡವ ಕಾರ್ಯನಿರತರಾಗಿರುವ ಸೋಗು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಅಂತಹದು ಎನೊಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸವು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸದಿರುವಾಗಲೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅವರಸದ ಗಡಿಬಿಡಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯತತ್ಪರತೆಯ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭ್ಯಾಸವು ತಮಗೆ ಸಾಧಿಸಬಹುದೆಂದು ಅವರ ಅನಿಸಿಕೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಇದು ಇಂತಹ ಗಡಿಬಿಡಿಯು ಸುಳ್ಳಾಟದ ಕಪಟನಾಟಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಆ ವರ್ತನೆಯು ಪೊಳ್ಳು. ಅದರಲ್ಲೇನೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಸೋಗು ಬೀಡ, ಕೆಲಸಮಾಡಿ ತೋರಿಸು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಗಿಸಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಳಿದವರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ. ಮನುಷ್ಯ ಕೆಲಸ ಕೃತ್ರಿತೆಯ ಜಂಜಡದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಸಿಲುಕದ ಸಾಕಷ್ಟು ಆರಾಮವಾಗೇ ಇದ್ದು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ತನ್ನ ಒಂದೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಎಂಬಂತೆ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ಅವನಿಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಕೊಂಬುದನ್ನು ಅಳಿಯಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಿ.

ಕೈತುಂಬ ಕೆಲಸವಿರುವವನಿಗೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷವೂ ಬಿಡುವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವಾಗ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅದೆಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಇಂತಹ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿರುವಾಗ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಗಮನವು ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೂರ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಬಸ್ಸಿನ ಡ್ರೈವರನಿಗೆ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನಂತ ತಾನು ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲಿದ್ದರೂ, ಅದು ಅಭ್ಯಾಸ ಬಲದಿಂದ ಹಾಗಿದ್ದರೂ, ಆತನು ತನ್ನ ಇತರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಕಿವಿಯನ್ನು ತುರಿಸುವುದನ್ನೂ ತನ್ನೆದುರಿಗಿನ ಗಾಜು ಕಿಡಿಕೆಯನ್ನು ಒರಿಸಿ ಸೃಷ್ಟಿಪಡಿಸುವುದನ್ನೂ ಅವನು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹಾಗೆ ತನ್ನ ಗಮನವು ಬೇರೆಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಯವಾಗದಂತೆ ಚಾಗರೂಕನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲವು ಡ್ರೈವರು ವಾಹನದ ಚಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ತನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವವರ ಹತ್ತಿರ

ವಿನಾದರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಾರೂ ತಮ್ಮ ಕೈ ಸ್ಪಿಯರಿಂಗ್ ವೀಲ್ (ಚುಕ್ಕಾಣೆ ಚಕ್ರದ ಮೇಲಿರುವುದಾಗಲಿ, ಕಾಲು ಎಕ್ಸಲರೇಟರಿನ (ವೇಗಸಾಧಕ)ದ ಮೇಲಿರುವುದು ನ್ಯಾಗಲಿ ಬಿಡಲಾರದು; ಯಾಕೆಂದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಚಾಲನೆಯ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗಲಾರದು. ಈ ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಅಳಿಯುವುದೇ ನಂದರೆ ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿರುವಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅವಧಾನವಿರುವುದೂ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಬೇಕಾದದ್ದೇ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಾತುರ ಮಂದಿ ಅಳಿದಿರುತ್ತಾರಾದರೂ ಬಹುಮುಖ ಮನಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸದೆ ಅವರವರು ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ರೆಂಬುದು ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ಮಾತು.

ಈ ವೇಗದ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವಹಂತವನ್ನು ತಲಬಿರುವರು. ತ್ವರೆ ಅಥವಾ ಸ್ಪೀಡಿಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ಶೀಘ್ರ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು ತಾವು ಕಾಲನಿಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಮುಂದಾಗುವ ಲಾಭವನ್ನು ಇಂದೇ ಪಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಾವು ಮುಂದೆ ಒಂದು ಹಿಂದುಳಿದವರನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಬರಬೇಕೆಂಬುದು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಗದ ಬಡಪಾಯಿಗಳು ಆಸಮರ್ಥರೆಂದು ಅವರನ್ನು ಮೂಲೆಗೊತ್ತಿ ತಾವೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಆಪೇಕ್ಷೆ ಇದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದಲೂ ಲಾಭ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಆಶಯ.

ಕಾರ್ಯತುರರಿಗೆ ತಾವು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವು ಶ್ರಮದ್ದೇ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಂತೆ ಮತ್ತೆ ತಾನಿನ್ನೂ ಕೈತುಂಬ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಲಾಭ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದೇನೆಂಬ ಅನಿಸಿಕೆ ಬರುವುದೂ ಸಹಜ. ಇದು ಕಾರ್ಯವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವಾಗ ಆ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯಲ್ಲಿ

'ಮತ್ತು' ಬರೆಸುವ ವಿಚಾರ. ನಿಜ ನೋಡಿದರೆ ಕರ್ಮಯೋಗ (ಕುಶಲತೆ)ಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಆಸಕ್ತಿಗಳು ಸಲ್ಲವು. ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವಿಫಲವಾಗುವಂತಹವೂ ಇರುವವು. ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆ ಒಳ್ಳೆದಲ್ಲ.

ನಿಧಾನಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಈಗ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅದು ಎಲ್ಲರ ತಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಆದರೂ ಕೆಲಸಗಾರರೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗದಿರಲು ಅದಷ್ಟು ವಿರಾಮ ಗಳಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಹಾಗೆ ಪುನಶ್ಚೇತನ (Recreation) ಹೊಂದಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಪರಿತಪಿಸಿ ತಿರುವರು. ಹೆಚ್ಚಿನವರಿಗೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಲೆಹಾಕಿದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಆರಾಮವೂ ಮನೋಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ 'ಮಧ್ಯಂತರ ಅಲ್ಪವಿರಾಮವು (Interval) ಸಿಗಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಕೆಲಸವು ಬಾಸ್ತಿಯಾದರೆ ಅದರ ಒಪ್ಪ ಓರಣಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಓಚಾಟಿ ಬಾಸ್ತಿಯಾದರೆ ಕಾಲು ನೋಯುವುದು, ಬೆವರಿ ಮುಜುಗರವಾಗುವುದು. ಶರೀರಕ್ಕೆ ಆಕಾಷ್ಮಾತ್ ಅಪಾಯವಾಗುವುದೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸ ಬಾಸ್ತಿಯಾದಾಗ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒತ್ತಡವಾಗಿ ಮರೆವೂ ಹೆಚ್ಚುವುದು. ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಕಾರ್ಯಲಾಭ ಸಾಧಿಸದೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕೆಲಸವು ಯದ್ದಾ ತದ್ದಾ ಅಥವಾ ಹೀನ ಪ್ರಮಾಣದ್ದಾಗುವುದೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ವಿರಾಮಬೇಕು. ನಿಧಾನವೂ ಬೇಕು. ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಧಿಸಲು ಹೋಗುವ ಹಂಬಲವೂ ಬೇಕು.

ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಯಾರೊಡನೆ 'ನನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಇಷ್ಟು ಗಮನಕೊಡಲಿ' ಎಂದು ಯಾಚಿಸಿದರೆ, 'ನಾನೀಗ ಬಿಸೀ (Busy) ನನಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸವಿದ್ದು ನಿಮ್ಮ ದನ್ನು ಈಗ ಮಾಡಲಾರೆ, ಕ್ಷಮಿಸಿ' ಎಂಬ ನೆವ ಹೇಳಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರೇ ಎಲ್ಲರೂ. ಒಂದು ಚಿಕ್ಕಮಗುವೂ ಪರರು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ತೋರಿಸಿ ತನಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಸುಲಭವಾಗುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಸಹಕಾರದಿಂದ ಆಗಬೇಕಾದವು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಸರಕಾರವೂ ಅರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು, ವಿಧಾನ ಸಭೆಗಳೂ ಹಾಗೆಯೇ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೋರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಮರ್ಪಕ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವು ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಒತ್ತಾಯ

ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಗತಿಯೆಂದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ನಂಬಿಕೆಯ ಭದ್ರವಾದ ಅಡಿಪಾಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಕೇವಲ ಪುರಾಣವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಅದು ನಾಗಪೂಜೆ! ಅದನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತಂದವರು ನಾಗಜನಾಂಗವರು. ಅವರು ಸರ್ಪ ಪೂಜಕರಾಗಿದ್ದರು. ಈಗ ಈ ಜನಾಂಗದ ಹೇಳ ಹೆಸರಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ! ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗುಪ್ತಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಅಳಿಸಿಹಾಕಿತು. ಆದರೆ ಅವರು ನಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಎಳೆಎಳೆಯೆಲ್ಲೂ ನೂತಂತೆ ಇದೆ. ಸರ್ಪಗಾಥಾಗಳು, ಅವರು ನಮಗೆ ಹೇರಿಸಿದ ಹೊರೆ. ಸರ್ಪದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸುತ್ತಲೂ ನೀರು ಇರುವ ಎತ್ತರವಾದ ಕೋಟೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಪರೀಕ್ಷಿತ ರಾಜನಿಗೆ ಸರ್ಪದಂಷ್ಟದಿಂದಲೇ ಬಂದ ಸಾವು ಎಂತಹವರ ಎದೆಗುಂಡಿಗೆಯನ್ನೂ ಜಗ್ಗಿನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸರ್ಪ ಭಯಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದ ನಮಗೆ, ಮಹಾಭಾರತದ ಜನಮೇಜಯರಾಯನ ಸರ್ಪಯಾಗ, ಪಾಂಡವದಹನ, ನಳನಿಗೆ ಕಾರ್ಕೋಟಕ ವಿಷದಿಂದ ಬಂದ ವಿಕಾರ ರೂಪ್ಯ ವಾಸುಕಿ, ತಕ್ಷಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮನುಷ್ಯಪಟಲದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿವೆ. ನಾಗಪಂಚಮಿ, ನಾಗಚತುರ್ಥಿ, ಸುಬ್ಬರಾಯನ ಪಕ್ಷಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಠೆ ಇವೆಲ್ಲರೂ ಭಕ್ತಿಗಿಂತ ಭಯಪೀಡಿತ ಮನಸ್ಸಿನ ರೂಪಗಳನ್ನು ವ್ಯಧು ವಿಚಿತ! ಅನಿವಾರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ, ನಾಗಪೂಜೆಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರನ್ನು ಅಕರ್ಷಿಸಲೆಂದೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲವೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡವೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಹಿಂದೂ ಬೌದ್ಧ, ಜೈನ ಮತಗಳೆಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ನಾಗಪೂಜೆ, ಬೆಸೆದುಹೋಗಿದೆ. ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನನ್ನು ನಾಗ ಮುಚಲಿಂದನು ರಕ್ಷಿಸಿದನೆಂದು ಬಿಹಾರಿನ ಬುದ್ಧಗಯೆಯಲ್ಲಿ ಚೋಧಿವ್ಯಕ್ತದ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಆ ನಾಗನ ಪೂಜೆಯ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಜೈನ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥನ ಪ್ರತಿಮೆಯ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟ 5, 7ಹೆಡೆಯ ನಾಗನನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಿಹಾರಿನ ರಾಜಗೀರ ಪಾಟ್ನಾಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದ ನಾಲಂದಾಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದು ಮಗಧ ರಾಜಧಾನಿ ರಾಜಗೃಹವಾಗಿತ್ತು.

ಇದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತ - 5

● ವಿ.ಎ. ಅನಂದಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು

ಪುರಾತತ್ವ ಚ್ಚಾನಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ನಮಗೆಯಾರ್ ಮಲ್ ನಲ್ಲಿ ನಾಗದೇವತೆ ಮನಸಾದೇವಿಯ, ಹಾವಿನ ಹುತ್ತದಂತಹ ಗುಡಿಯನ್ನು ಅಗದು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ ನಾಗಪೂಜೆಯ ಹೆಸರೇ ಇಲ್ಲ. ಯಜುರ್ವೇದ ಹಾಗೂ ಯಜುರ್ವೇದಪಾಂಚಾಲ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದೇ ಕಾರಣವಿರಬೇಕು. ಮಹಾಭಾರತದ ದ್ರೌಪದಿಯ ಪಾಂಚಾಲದೇಶ (ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ)ದ ರಾಜಧಾನಿ ಅಹಿಚ್ಚತ್ರ ನಗರಿ. ಅದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಆದಿನಾಗನ ಸ್ಥಳವಾಗಿತ್ತು. ಆರ್ಥವ ವೇದದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಪವು ಪೂಜೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿತ್ತು. ಸಿಂಧೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹರಪ್ಪಾ (ಹದಪ್ಪ) ಕಾಲೀನ ಮೊಹಂಜೋದ್ಧಾರೋ (ಹೊ)ದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಮಣ್ಣಿನ ಮುದ್ರೆ (ಸೀಲ್)ಗಳೆರಡರಲ್ಲಿ ಯೋಗಮುದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತವನೊಬ್ಬನ ಮುಂದೆ ಎರಡು ಹಾವುಗಳು ಇದೆ. ಅವನು ಯೋಗಿ ಶಿವನೇ ಆದರೆ ಶಿವನಿಗೂ ಸರ್ಪಕ್ಕೂ ಅಗಿನಿಂದಲೇ ಗಂಟು! ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಗರು ದೇಶವ್ಯಾಪಿ ನೆಲಸಿರಬೇಕು. ಶೇಷನಾಗರು (ಶಿಶುನಾಗರು) ನಾಗದರ್ಶಕರು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ರಾಜ್ಯ ಅಳಿದವರೂ ಉಂಟು. ಮಥುರಾಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಭೂಪಾಲಿನ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ (ಹಿಂದೆ ಬಹಳ ಪ್ರಶ್ನಾತವಾಗಿದ್ದ) ವಿದಿಷಾ, ಈಗಿನ ಗ್ವಾಲಿಯರ್ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಬರೈಲಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಶೇಷನಾಗರ ವಲಸೆಯಿತ್ತು. ನಾಗರ ವಲಸೆ ಜಾಗಗಳನ್ನು ನಾಗಪುರ, ನಾಗರಖಂಡ, ಉರಗಪುರ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಜಾಗವೂ ಒಂದುಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಗರಖಂಡವೆಂದೇ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು. ಚಿಕ್ಕವಂಗಳೂರಿನ ಭಾಗವೇ ಆದ

ಹಿರೇಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಮೇಜಯ ರಾಜನು ಸರ್ಪ (ನಾಗ)ಯಜ್ಜೆ ಮಾಡಿದನೆಂದು ಸರ್ಪಗಳು ತಾವೇ ಯಜ್ಜಕುಂಡಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದಿವೆಂದು ಸ್ವಳ ಪುರಾಣಹೇಳುತ್ತವೆ. ಗುಂಪು ಗುಂಪೇ ಅತ್ಯಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವೇನಿತ್ತು! ಮಾರ್ಮಿಕನ ಮರ್ಮವೋ ಅಥವಾ ಆ ಬಲಿಗೆ ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ಕಾರಣವೋ? ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ವೀರ ಸಾಣೆಗುರೂಜಿಯವರು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಓಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಾಗರನ್ನು ನಾವು ಹಿಂಸಿಸಿ ನಾಶಮಾಡಿದೆವು ಎಂಬ ಕರುಣಾಜನಕ ಕಥನವೊಂದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಗ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದು ಈಗ ನಮ್ಮ ಜಾಗೃತ ಅರಿವಿನಿಂದಲೇ ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಸೇಡುತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೋ ಎಂಬಂತೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಸುಪ್ರಚೇತನದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ಕೂತು ನಮ್ಮ ಭಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಎದೆಬಡದ ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆನೋ! ಬಿಹಾರಿನ ಪಾಟ್ನಾಗೆ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿರುವ ನಾಲಂದಾದಲ್ಲಿ ನೋಡಲೇಬೇಕಾದ 6-9ನೇ ಶತಮಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಅವಶೇಷಗಳು ಇವೆ. ಅದು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಗಧದ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದ ರಾಜಗೃಹ (ಈಗಿನ ರಾಜಗೀರ್)ದ 'ವಾಪಿಶ' ವಾಗಿತ್ತು. ಅಂದರೆ ನಗರದ ಹೊರ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿತ್ತು. ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧ ತನ್ನ 40ನೇ ವರ್ಷದ ಪರ್ಯಟನದಲ್ಲಿ ನಾಲಂದಾಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಜಾರಿಬಂದು ಹೋಗಿದ್ದನು. ಅದಲ್ಲದೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಕೊಗಳತೆ ದೂರದಲ್ಲೇ ಆ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ಸಂಪತ್ತಿನ ಭಾಂಡಾಗಾರನನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಅವನ ಶಿಷ್ಯ ಸಾರಿಪುತ್ರನ ಊರು ಇತ್ತು. ನಾಲಂದಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಚೀಣಾ, ಜಪಾನ್ ಮತ್ತಿತರ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಉತ್ತರದ ದೇಶಗಳಿಂದ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ (ಪೋಸ್ಟ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಚೀನದಿಂದ ಹೊಯನತ್ಯಾಂಗ್ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಹಾಪಂಡಿತನೇ ಆಗಿದ್ದ. ಆತನು ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನ ಈ ಪವಿತ್ರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ದರ್ಶನಮಾಡಿ ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನಜೀವನ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ವಿವರಣೆ ಪ್ರಕಾರದಿಂದಲೇ ನಾಲಂದಾದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧನು ಸ್ಥಾನ

ವಾಹನದತ್ತ ಕೆಲವು ಇವತ್ತಿಗೂ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಆಗ ಮಗಧ ರಾಜ್ಯ ಬಿಹಾರಿನ ಪಾಟ್ನಾ ಅಥವಾ ಗಯಾಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತಿನ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ (ಸುರಾಷ್ಟ್ರ) ಈಗಿನ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗ ಮಲವಾ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿ (ಇಂದೋರ್, ಉಜ್ಜಯಿನಿ, ಭೂಪಾಲಿನ ಭಾಗ) ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದವರೆಗೂ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಶಾಲ ರಾಜ್ಯವು ಅದರ ವಿಕಾಸಪತ್ಯದಲ್ಲಿತ್ತು. ಮೊದಲು ಮೊದಲು ರಾಜಗೃಹ ನಂತರ ಪಾಟ್ನಾದಿಂದ ಅಳುತ್ತಾ ಹದ್ದುಬಸ್ತಿ ಸಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಓಡಾಡಲು ಆಗಿದ್ದ ಸಾಧನಗಳೆಂದರೆ ಎತ್ತಿನ ಬಂಡಿ, ಕುದುರೆ, ಕುದುರೆಗಳಿಂದ ಎಳೆಯಲ್ಪಡುವ ರಥಗಳು. ಇಷ್ಟೇ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು (ವೈಸರಾಯ್) ಇಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜಕುಮಾರ ಅಶೋಕ ಉಜ್ಜಯಿನಿಯಲ್ಲಿ ವೈಸರಾಯ ಆಗಿದ್ದನು. ಮೇಲೆ ಉಸ್ತುವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀಕರಣದಿಂದಲೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು ದುರಂದ ಅದು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ರಾಜಗೃಹದಲ್ಲಿ (ಈಗಿನ ರಾಜಗೀರ್) 23000-20000 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ತನ್ನದೇ ಕೆತೆಯನ್ನು ಸಾರಿಹೇಳುವಂತೆ ಆ ಕಾಲದ ರಾಷ್ಟ್ರಪಥದ ಕಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಗಾಡಿಗಳ ಎರಡೂ ಗಾಲಿಗಳ ಅಳವಾದ (ಚಾಡು) ಗುರುತುಗಳು ಇವೆ. ಆ ಗಾಲಿಗಳ ಮಧ್ಯದ ಅಳತೆ ಇವತ್ತಿನಷ್ಟೆಯೇ ಇದ್ದು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು.

ಹರಪ್ಪ ಮೊಹಂಚೋದಾರೋ ನಗರವನ್ನು ಅಗೆದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಚಿತ್ರವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂತು. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಲದ ಗಾಡಿಗಳ ಗುರುತು ಕಂಡು ಬಂದು ಅವನ್ನು ಅಳಿದಾಗ ಈ ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಅದಿಭಾಗದಲ್ಲೂ ಗಾಡಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳ ಮಧ್ಯದ ಅಳತೆ ಅಷ್ಟೇ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂತು. ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸಾಯದು ಎಂಬುವಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ನಿರರ್ಥನ ಬೇಕೆ?

ಈ ಮಧ್ಯೆ ಹರಪ್ಪ ನಗರದ ವಿಷಯವೊಂದು ಭಾಷಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಫೇದಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನನ್ನು ಪುರುಂದರನೆಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಅವನು (ಅನಾರ್ಯರ) 'ಮಣ್ಣಿನ ಕೋಟೆಗಳಿಂದ ಅವ್ಯತ ನಗರಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದವನು' ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಂತಹ ಒಂದು ನಗರ

ಹರಯಾವಿಯಾ ಅದರ ವಿಕೃತರೂಪ ಹರಪ್ಪ ಅಂದು ಪುರಾತತ್ವ ಬ್ಲಾಸಿ ಮಾರ್ಚಮರ್ ವೀಲರ್ ವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. 'ನಾನು ಇಂದ್ರನನ್ನು (ಹರಪ್ಪದ ನಾಶಕ್ಕೆ) ತಪ್ಪಿತಸ್ತನೆಂದು ಗೋಷಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅವರು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇಂದ್ರ ಸ್ಯಾಂಟ್ಸ್ ಅಕ್ಟೋಸ್! ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾಂಸರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಸಿಂಧೂನದಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪನದಿಗಳ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಹರಿಯಾಣ, ಉತ್ತರ ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗ ಬತ್ತಿಹೋದ ಸರಸ್ವತಿನದಿಯ ದಂಡೆಯಲ್ಲೇ ವೈದಿಕ ಯುಷಿಗಳು ಫೇದಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು ಎಂದು ವಿದ್ಯಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಕಚ್ಚನ್ ಥೋಲಾವೀರಾ ನಮ್ಮ ಸರಹದ್ದಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಉತ್ಖನನದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕೋಟಿಯ ಪಾಯಗಳು ಇವತ್ತು ಕೆಲಸಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವಂತೆ ನೋಡಲು ಬಹಳ ರಮ್ಯವಾಗಿವೆ.

ಯಾವ ಭೌತಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾದರೂ (ಎವಿಲಿಸೇಷನ್) ಕೇವಲ ನಿಯೂತ (ರಪ್ಪ)ದ ಮೇಲೆಯೇ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದರ ಉಳಿವು ಅದು ಮುಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಬಲವಾಗಿರುವ ವಿದೇಶದ ಮೇಲೆ ಅಧಾರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತೀವ್ರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಗುಲಾಮನಾಗುವುದೂ ಉಂಟು.

ಅಲ್ಲಿಯ ಉತ್ಖನನಗಳ (ಬಂಗಾಲಿಯವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಭದ್ರಲೋಕ) ನಡೆನುಡಿ, ರೀತಿ ನೀತಿ, ವೇಷ ಅಭೂಷಣಗಳಿಗೂ ಮನಸೋಲುವುದುಂಟು. ಕೇವಲ ವ್ಯಾಪಾರ, ಅಭದ್ರ ಅಡಿಪಾಯ. ಅದು ನಿಂತು ಹೋದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪುರಾತತ್ವ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕೌಫಾನಿಸಿ ಪಾರ್ಶ್ವಕವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಜ್ವಲಂತ ಉದಾಹರಣೆ. ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅದರ ಉತ್ಖನನ (ಎಕ್ಸ್ಕಾವೇಷನ್) ನಡೆಯಿತು.

ಭೂಮಧ್ಯಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಗ್ರೀಸ್ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಕ್ರೀಟ್ (ಈಗಿನ ಕ್ರಿತಿ) ದ್ವೀಪದ ಆಗ್ನೇಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದಿಗಿರುವ ಸಣ್ಣದ್ವೀಪ ಕೌಫೋ (ಕೌಫಾನಿಸಿ) ಅದರದ್ದೂ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಕಥೆ. ಮ್ಯೂರೆಕ್ಸ್ ಎಂಬುದು ಸಮುದ್ರದ ಒಂದು ಬಲಚರ. ಮುಳ್ಳಿನ ಬಸವನ ಹುಳು. ಇದರಿಂದ ಕಣ್ಣು ಕೋರೈಸುವ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಅದರ ವಿವಿಧ ಭಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ರೋಮನ್ ಹೆಂಗಸರು ಮಾರುಹೋಗಿದ್ದರು.

ಅವರು ತಿಳಿ ನೀಲಿಬಣ್ಣದ ಕೆಂಪನ್ನು ವಾಯಲೆಟ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯ ಕುರುಹೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಫಿಲಿಸ್ತೀನಿಯನ್ನರು (ಈಗಿನ ಇಸ್ರೇಲ್ ಸುತ್ತ ಮುಕ್ತ) ಮತ್ತು ಗ್ರೀಸರು ಅದರ ಬೇರೆ ಭಾಯಯ ಕೆಂಪನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾಯಗಳು ಎಷ್ಟು ವಿವಿಧವಾಗಿರಬಲ್ಲವು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಕರ್ಷಕವಾಗಿರಬಲ್ಲವು ಎಂದು ಬಟ್ಟೆಗಳ, ಸೀರೆಗಳ ಮ್ಯಾಚಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್ ಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು! ಅವುಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯೇ ಅವನ್ನು 'ಥೂಸ್' ಮಾಡುವವರ ಚಿಂಚಲ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಶಾಂತಿಗೆ ಕಾರಣ. ಹುಚ್ಚು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೂ ಬಾಣಗಳು ಕಂಡಂತೆ! ಫಾಯ್ಸ್ ಕಮ್ಸ್ ಇದ್ದಷ್ಟೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಮ್ಮಡಿ! ಇರಲಿ ಚಿತ್ರವರ್ತ ನೀರೋ, ಅದೇ ರೋಮ್ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಏತೀಲು ಬಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದನಲ್ಲ ಅವನು, (ಇದು ಕೇವಲ ದಂತಕಥೆಯೆಂದು ಅದರ ಅಜನು ಅಸಡ್ಡೆ ಮೊರೆಯೆಂದೂ ಈಗಿನ ವಿವರಣೆ) ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಈ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲೇ ಕೂಡದೆಂದು ಅಚ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದ. ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಚಿತ್ರವರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅದೇ ಕೆಲಸ! ಕಾಫಾನಿಸಿಯ ಅದೃಷ್ಟ ಮಿಲಾಯಿಸಿತು. ಐಶ್ವರ್ಯ ಬೆಳೆಯಿತು. ಅದರ ಜನರೋಮನ್ನರ ಹವ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾದರು. ಜಿಸಿನೀರಿನ ಬುಗ್ಗೆಯ ಸ್ನಾನಗೃಹಗಳು ಅಪೇರಾಗಳು ರೋಮನ್ನರ ವೇಷ ಅಭೂಷಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಕ್ರಿ.ಶ. 4ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೌಫಾನಿಸಿಯ ಅಂತವೂ ಬಂತು. ಇದರ ಅದಂಬರಕ್ಕೆ ಅಸೂಯೆಪಟ್ಟ ಅದೇ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ ಇತರ ಪಟ್ಟಣಗಳು ತಾವೂ 'ಅದಕ್ಕೆ ಭಾಗೀದಾರರೆಂದು ಜಗಳಕಾಯಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ಆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನೇ ನಾಶ ಮಾಡಿದರು.

ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇರಾನ್ ಇರಾಕ್ ಯುದ್ಧದ ಕಾರಣ ಇರಾನಿನ ಬಂದರುಗಳಿಂದ ಜಪಾನಿಗಾಗಿಯೇ ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ಅಂತವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಚ್ಚಾ ತೈಲದ (ಹಡಗುಗಳು) ಬ್ಯಾಂಕರ್ ಗಳು ನಿಂತುಹೋಗಿ ಜಪಾನು ತನ್ನ ಉದ್ಯೋಗ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಒಂದಾಗ ಯುದ್ಧ ವಿರಾವಂತ್ಯಾಗಿ ಹೇಣಗಾಡಿತು. ಅಣುಬಾಂಬಿನಿಂದ ಹರಿತಪಿಸಿದ ಆ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಶಾಂತಿಗಲ್ಲವಾದರೂ ತನ್ನ ಉದ್ಯೋಗ ಶಾಂತಿಗಾದರೂ ಆ ಯುದ್ಧ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ನಗೆಬರವ

ನನ್ನ ಟೋಯೋಟಾ!

● ಚಿತ್ರಾ ಪ್ರಸನ್ನ ಕುಮಾರ್

ಏನೋಂದ್ರೆ, ದುಬಾಯ್‌ನ Sheನ ಸೇಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ದಿರ್ಹಾಮ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವ ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ Mrs. ಭಾಟಿಯಾ ತಂದಿದ್ದಾಳೆ ನಾನೂ ತೋಗೊಳ್ಳಾ ಅಂತ ಮೊದಲೇ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟು ಇವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಿದ್ದೆ ಕೆಟ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದ ಮೈಸೂರ್ ಪಾಕ್ ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಓಡಿದೆ. ಇನ್ನು ಬೇಡಾ ಅಂದ್ರೆ ಈ ಬಾಯಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಬಿಡಬೇಕಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಸೇಲ್ ಅಂದ್ರೆ ಕಿಡಿ ಕಾರುವ ಇವರು ಹತ್ತು ದಿರಾಹಾಮ್‌ನಲ್ಲೇ ಬಾಯಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಬಹುದೆಂದು ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಇನ್ನು ಯಾವಾಗ ನನ್ನ ದುಬಾಯ್‌ಗೆ ಕರೊಂಡು ಹೋಗ್ತೀರಾ ಅಂತ ಅವರ ಬಾಯಿಗೆ ವೈಸೂರು ಪಾಕ್ ಬೀಳಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸೆಕೆಂಡ್ ಸೆಂಟೆನ್ಸ್ ಸಿದ್ಧನಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಶುರುವಾಯಿತು ನಿಂದು. ನನ್ನ ನಿನ್ನ ದುಬಾಯ್ ಗಿಬಾಯ್‌ಗೆ ಕರೊಂಡೊಳ್ಳೋದಕ್ಕೆ ಟೈಮ್ ಇಲ್ಲ. ನೀನೇ ಬೇಕಾದ್ರೆ ಹೋಗು ಅಂತ ಖಡಾ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನು ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತಾಡಿದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು, ಗಂಡಸು ಅಂತ ದಿಮಾಖ್ ತೋರಿಸ್ತಾರೆ, ನಂಗೇನು ಒಬ್ಬಳೇ ಹೋಗೋದಕ್ಕೆ ಆಗೋದಿಲ್ಲಾ ನಾನೇ Mrs. ಭಾಟಿಯಾ ಚೊತೆ ದುಬಾಯ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ.

ಮಿಸ್. ಭಾಟಿಯಾ ಮತ್ತು ಅವಳ ಅರ್ಧ ಡಜನ್ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾರನ ದಿನ ದುಬಾಯ್‌ಗೆ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಸೇಲ್ ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆವು. ಅಲ್ಲೋ ಸೇಲ್ ಅಂದ್ರೆ ಕೇಳಿಕಾ, ಜನಗಳ ಗುಂಪು ಘೇರಾಯಿಸಿತ್ತು. ಅವರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರಚುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಬೈಟಾಲಿಯನ್ ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ Standಗೆ ಬಂತು. ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೇ ಎಲ್ಲಾ ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸಿಂಧಿ ಸೈದಿನದು. ನನ್ನಂಥ ಕುಳ್ಳಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುವ ಹಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಳಗೆ ಅಂಚು ಹೊಲಿದರೆ

ಸರಿಹೋಗುತ್ತೆ ಅಂತ ಭಾಟಿಯಾ ಹೇಳಿದ ಮೇರೆಗೆ ಹತ್ತು ದಿರ್ಹಾಮ್‌ಗೆ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನ್ ಸಿಗುತ್ತೆ ಅಂತ ಒಂದು ಅರ್ಧ ಡಜನ್ ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ.

ನಾವು ಆ ಜನಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಹೊಟ್ಟೆ ತಾಳ ಹಾಕುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ನಾವು ಇಂಡಿಯಾ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಸಾಲೆ ದೋಸೆ ತಿಂದು, ಇನ್ನು ರಾತ್ರಿಗೆ ಯಾರು ಅಡಿಗೆ ಮಾಡ್ತಾರೆ ಅಂತ ಇವರಿಗೂ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ಬಿಲ್ ನಾನೇ ತೆತ್ತು ಶಾರ್ಜಾಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅರ್ಧ ಜೀವವಾಗಿತ್ತು.

ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಯ ಅಂಚು ಹೊಲಿದು ಗಿಡ್ಡ ಮಾಡಿ ಎರಡು ದಿನ ಒಗೆದು ಹಾಕಿಕೊಂಡಾಗ ಸೊಂಟದಿಂದ ಕಾಲಿನವರೆಗೂ ಹೊಲಿಗೆ ಬಿಚ್ಚಿಕೊಂಡು 'ಐಶ್ವರ್ಯ ರೈ ಸ್ಪೈಲ್ ಆಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ಮ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗಳಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಹೊಲಿಗೆ ಹಾಕಲುಹೊಲಿಯುವ ಮೆಶಿನ್ ಇದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತೆ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಆ ದಿನ ಇವರು ಬರುತ್ತಲೇ ನಂಗೊಂದು ಹೊಲಿಯುವ ಮೆಶಿನ್ ತೆಗೆಸೊಡಿ ಅಂತ ಡಿಮಾಂಡ್ ಮಾಡಿದೆ. 'ನಿನ್ನ ಹೊಲಿಗೆ ಗಿಲ್ಲ ಏನೂ ಬರಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮನೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೋಗೊಂಡರೆ ದುಡ್ಡು ದಂಡ' ಅಂತ ಇವರು ಮೆಶಿನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಎಷ್ಟು ಗೋಗರೆದುಕೊಂಡರೂ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ.

ಇವರನ್ನು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕೇಳಾರ್ರು. ನಾನೇ ಯಾಕೆ ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಮೆಶಿನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಅಂತ ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಚಿಸಿದೆ. ಅಂತೂ ಕೊನೆಗೊಂದು ಯೋಚನೆ ಹೂಳಿತು. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಪಾಠದ ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ಹೊಲಿಗೆ ಮೆಶಿನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಅಂತ ಯೋಚನೆ ಬಂದಾಗ ಉಬ್ಬಿಹೋದೆ.

ಮಾರನೆಯ ದಿನದಿಂದ ನನ್ನ ಪಾಠದ ಬೇಟೆ ಶುರುವಾಯಿತು. ಅವರಿವರ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳಿ ಅಂತೂ ಐದು ಜನ ಪಾಠದ ಹುಡುಗರನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದೆ. ಪಾಠನ ಇಟ್ಟೊಂಡು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿ ಕೊಡುವುದು ಸುಲಭದ ಕೆಲಸವೇನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಪಾಠ ಮಧ್ಯೆ ಬಂದು ಹುಡುಗರ ಪುಸ್ತಕ ಹರಿಯುವುದು ಗೀಚುವುದು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಅರಚಾಟ, ಕಿರಚಾಟ ನಡೆದೇ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಠದ ಹುಡುಗರು 'ಅಂಟಿ ಹಸಿವು' ಅಂತ ಹೇಳಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ತಿಂಡಿ ತೀರ್ಥ ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸುಸ್ತಾಗಿ ಹೋದೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ

ಪಾಠ ರಾತ್ರಿಗೆ ಇವರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದೆ. ನಾನು ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡುವಾಗ ಪಾಠನ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸ ಇವರಿಗೆ ಅಂಟಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಪಾಠದಿಂದಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ತಿಂಡಿ ಅಡಿಗೆಗೆ ಬೋತ ಬಿತ್ತು. ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ದಿರ್ಹಾಮ್ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಲೇ ಪಾಠಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಹೊಡೆದೆ.

ಇನ್ನು ದುಡ್ಡೇನೂ ಸಿಕ್ಕು. ಇನ್ನು ಸುಯಿಂಗ್ ಮೆಶಿನ್ ಎಷ್ಟೊಂದು ಮಾದರಿಗಳಿವೆ. ಯಾವುದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಂತ ಪೇಚಾಟ ಹತ್ತಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಭಾನುವಾರ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತೆಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುಯಿಂಗ್ ಮೆಶಿನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಲು 'Coffee Morning'ಗೆ ಕರೆದೆ. ನನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆ ಮುಂದಿಟ್ಟಾಗ Mrs. ನಾಯ್ಡು ತೋಗೊಳ್ಳಾ ತೋಗೊಳ್ಳಾ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವ, Made in Germanyಯ Pfaff ಮೆಶಿನ್‌ನೇ ತೋಗೊಳ್ಳಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಗೆಳತಿ, 'ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಅದರ parts ಎಲ್ಲಾ ಸಿಗಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾದ Singer ಮೆಶಿನ್ ತೋಗೊಳ್ಳಿ' ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಓಗೇ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ನಿಮಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗು ಇದೆ, ಮತ್ತೆ 22 ಥರಾವರಿ ಹೊಲಿಗೆ ಉಳ್ಳ Toyota ಮೆಶಿನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸೀರೆ Fall ಮತ್ತು ಬೀಡಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ Business (ಧಂಧಾ) ಮಾಡಬಹುದು ಅಂತ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮೈಂಡಿನ ಭಾಟಿಯಾ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಟೋಯೋಟಾನೇ ತೋಗೋಳ್ಳೋಣ ಅಂತ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದೆ. ಅವತ್ತಿಂದ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡಿದೆ. ಬರೀ ಒಂದ್ವಲ ನೀವು ನನ್ನೊತ್ತೆ 'ಸುಯಿಂಗ್ ಮೆಶಿನ್' ತೋಗೋಳ್ಳೋದಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ ಅಂತ ಇವರನ್ನು ಓಡಿಸಲು ಶುರುವಾಡಿದೆ. ಇನ್ನು ರಾಮೇಶ್ವರಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಶನೀಶ್ವರ ಬಿಡಲ್ಲ ಅಂತ ನನ್ನ ಚೊತೆ ಇವರು ಬರಲು ಸಿದ್ಧರಾದರು. ಯಾವಾಗ ಹೋದರೂ ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ಆ ಟೋಯೋಟಾ ಅಂಗಡಿಯ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂತೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ದಿನ ನಾವು ಹೋದಾಗ ತೆಗೆದಿತ್ತು. ಅಂಗಡಿಯವನ ಚೊತೆ ಚೌಕಾಶಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ 'ಟೋಯೋಟಾ ಸುಯಿಂಗ್ ಮೆಶಿನ್ ಮನೆಗೆ ಬಂತು.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಅದಕ್ಕೆ ಅರತಿ ಅಕ್ಕತೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಉದ್ಘಾಟನೆ ನನ್ನಿಂದ ಅದ ಮೇಲೆ

ಸಂವೋಹಿನಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ - 15

● ಡಾ| ಉಷಾರಾವ್

ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ

ಸಂವೋಹಿನಿ ಬಳಕೆ

ಸಂವೋಹಿನಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನದ ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಲ್ಲೊಂದು ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಅದರ ಸಾಪರ್ಥ್ಯ. ಒಬ್ಬ ಚಿಕಿತ್ಸಕ ಸಂವೋಹಿನಿಯನ್ನು ಬಳಸುವಾಗ ಒಂದು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಂವೋಹಿನಿ -ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃಬಲಿ ಬರವಣಿಗೆ, ಶ್ರವಣ ಸಂಬಂಧವಾದ ಭ್ರಮೆ, ದೃಶ್ಯಭ್ರಮೆ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂವೋಹಿನಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಇತಿಹಾಸವು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಇತಿಹಾಸದ ಒಂದು ಭಾಗ. ಈ ತಂತ್ರದ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಬಳಕೆಯ ಇತಿಹಾಸದ ಎಳೆಯು ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಮನ-ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂವೋಹಿನಿಯ ಪರಿಣಾಮ ಕಾರಿತ್ವವು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಸೂಚನೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರೋಗಿಗಳು ಅವರ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಒಲವಿನ ಕಾರಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಪರಿವೆಯಿಲ್ಲದೆ ಚಿಕಿತ್ಸಕರ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನ ಸಂವೋಹಿನಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ನೇರ ಬಳಕೆಯ ಬಗೆಗೆ ಒತ್ತಿ ನುಡಿಯುವುದು. ಅದುದರಿಂದ ಸಂವೋಹಿನಿ-ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ತಂತ್ರದ ಸಂಕೀರ್ಣ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಬಂದು ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ರರಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋದ ವಿವಿಧ ರೋಗಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ವಿವರಿಸಲು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ.

1. ಜಠರಾಂತ್ರ ಸಂಬಂಧದ ತೊಂದರೆ
ಗೋಪಾಲ್ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಆತನಿಗೆ 40ರ ನಡುವಾಯು. ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ ಆತ ಜಠರಾಂತ್ರ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದ. ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ದೈವಧೋಷವಾರಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆತನಿಗೆ ನಾನು ಸ್ವಯಂ-ಸಂವೋಹಿನಿ ತಂತ್ರವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದೆ. ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಆತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಲು ಈ ತಂತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ದಿನ ಕ್ಷಿನಿಕ್‌ಗೆ ಬರಲು ಆತನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಆತನನ್ನು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬರುತ್ತ ಹೇಳಿದೆ. ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ನಿಯತವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಿದ ನಂತರ ಗೋಪಾಲನಲ್ಲಿ ಸಂವೋಹಿನಿ ಮೂಲಕ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉಪಶಮನ ಕಂಡು ಬಂತು.

ಪ್ರತಿಸಲ ಆತ ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ವಿಶ್ವಾಸ ಉಂಟುಮಾಡಲು ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಆತ ತಾನಾಗಿಯೇ ತನ್ನ ಬಗೆಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಈ ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉಪಶಮನದೊಂದಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ನಾನು ಸಿದ್ಧಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ 'ಡಿಸೆನ್ಸಿಟೈಸೇಷನ್' ತಂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸಿ ಆತನನ್ನು ಲಘುತ್ವಾನ್ವಿತಗೊಳಿಸಿ ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುವ ಬಗೆಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

ಗೋಪಾಲ್ ತನ್ನಲ್ಲಿನ ವಾಸ್ತವಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಹಾಗೂ ತನಗೆ ಪೂರ್ಣ ಉಪಶಮನದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅನುಭವ ಆಗುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ. ಆದರೆ ಮಾಮೂಲಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮೂಲಕ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಹಾಯ ತನಗೆ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದ (ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಆತ ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿದ್ದ) ಕೆಲವು ರೋಗಿಗಳು ತಮಗೇನು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವರೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಗೋಪಾಲ್ ಪ್ರಕರಣ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ತಾನು ನರಳುತ್ತಿದ್ದ ತೊಂದರೆಯ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯುವುದು ಗೋಪಾಲ್‌ನ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಆತ

ತಾನು ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಆತನ ಇಚ್ಛೆ ಗುರಿ (ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಉಪಶಮನ) ಅಂತರಿಕ ಘರ್ಷಣೆಗೆ ಪಾದಿಮಾಡಿತು.

ಗೋಪಾಲ್‌ನಂಥ ರೋಗಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂವೋಹಿನಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಉಪಚಾರ ಮುಖ್ಯಗುರಿ ಅವರ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಬಗೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯಾಸನೆ ನೀಡುವುದು. ಆ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಯಾದ ನಂತರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಗೋಪಾಲ್ ಗುಣಹೊಂದಿದ.

2. ತಲೆ, ಕುತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೈಕಾಲುಗಳ ಅನೈಚ್ಛಿಕ ನಡುಕ

19ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಸುಂದರ ಹುಡುಗಿ ಸುಷ್ಮಾಳನ್ನು ಅವಳ ತಾಯಿತಂದೆಯರು ನನ್ನ ಬಳಿ ಕರೆತಂದರು. ತಲೆ, ಕುತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೈ ಕಾಲುಗಳ ತೀವ್ರ ಕಂಪನ ಅವಳ ತೊಂದರೆ. ಅವಳ 16ನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ ಅವಳಲ್ಲಿ ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಅವಳ ಮಾತಾ ಪಿತೃಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಸುಷ್ಮಾ ಸೀನುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅದು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳು ದೈವಧಗಳಿಂದ ಕೂಡ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಸುಷ್ಮಾಳ ತಾಯಿತಂದೆ ಸಂವೋಹಿನಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ನನ್ನ ಬಳಿ ಕರೆತಂದರು.

ಸುಷ್ಮಾ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಮಾತಾಡುವಂತೆ ಹಾಗೂ ಅವಳ ಹೃದಯದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ತೆರೆದಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅವಳು ಬಹಳ ಮುದ್ದಿನಿಂದ ಬೆಳೆದ ಹುಡುಗಿ. ಅವಳೊಬ್ಬಳೇ ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಾತಾಪಿತರ ಪೂರ್ಣ ಗಮನ ಅವಳತ್ತ ಇತ್ತು. ಅವಳಿಗೆ 12ವರ್ಷಗಳಾದಾಗ ಅವಳ ತಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಗಂಡುಮಗು ಜನಿಸಿತು. ಪ್ರೀತಿ, ಆರೈಕೆ, ಗಮನ, ಅನುಕಂಪ ಎಲ್ಲವೂ ಈಗ ಈ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳ ನಡುವೆ ಹಂಚಿ ಹೋದವು. ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಈ ಹೊಸ ಸದಸ್ಯನ ಆಗಮನ ತನಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವಳು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು. ಇಂದಿಗೂ ಅವಳು ತಮ್ಮ ನನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. 'ಅಮ್ಮ, ಅಪ್ಪ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ನಾನು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ....

ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲ.... ಈಗ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ....' ಇಂಥ ಭಾವನೆ ಅವಳ ತಲೆ ಹಾಗೂ ಕುತ್ತಿಗೆ ಅದಾರುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಮತ್ತು ಈ ಭಾವನೆ ಅವಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದಾಗಲೆಲ್ಲ ಅವಳ ಕೈಕಾಲುಗಳು ನಡುಗೆಲಾರಂಭಿಸುವುವು, ತಲೆ ಅದರವುದು ಮತ್ತು ಕುತ್ತಿಗೆ ಅತ್ತಿತ್ತ ಚಲಿಸಲಾರಂಭಿಸುವುದು! ಇವೆಲ್ಲ ಸೀನುವರಬ್ಬಕ್ಕೂ ದಾರಿ ಮಾಡಿತು. ಕಡೆಗೆ ಅದು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾರದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಲುಪಿತು.

ಸುಷ್ಮಾಳ ವ್ಯಾಧಿಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ ನಾನು ಅವಳನ್ನು ಲಘುವಾದ ಸಂವೋಹಿನಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದೆ-ಅದು ಪರಸ್ಪರ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಮುಕ್ತ ಮಾತುಕತೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ವಾರ ಕಾಲ ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರರಿಂದ ಐದು ಸಾರಿ ಮುಂದುವರಿಯಿತು! ಅನಂತರ ಅವಳಿಗೆ ಸಂವೋಹಿನಿ-ನಂತರದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಸುಷ್ಮಾಗೆ ಹಾಯೆನಿಸಿತು ಹಾಗೂ ಅವಳ ತಪ್ಪು ಯೋಚನೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಹೀಗೆಮೂರು ವಾರಗಳವರೆಗೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅವಳ ಅವಯವಗಳ ಅನ್ಯಚಿಕಿತ್ಸಕ ನಡುಕ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂತು. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಈ ನಡುಕ ಅದುರಾಟಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾದವು! ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇದೊಂದು ಅದ್ಭುತ ಬದಲಾವಣೆ. ಅವಳ ತಾಯಿತಂದೆಯರಿಗೂ ಅತಂಕ ದೂರವಾಗಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡರು!

3. ಓಕರಿಕೆ ಮತ್ತು ವಾಂತಿಯ ಪ್ರಕರಣ:

30 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಸುಂದರವಾದ ಯುವತಿ ನಳಿನಿ ತನ್ನ ಪತಿಯ ಜತೆ ನನ್ನ ಒಳಿ ಬಂದಳು. ಅವಳ ತೊಂದರೆ ಓಕರಿಕೆ ಮತ್ತು ವಾಂತಿ. ವ್ಯಾಜ್ಯಾಲಿಸಂತೆ ನಳಿನಿಯ ರೋಗದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ನಳಿನಿ ಅಜೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಗಂಟಲು ಹುಣ್ಣಿನಿಂದ ನರಳಿದ್ದಳು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಲ್ಯಾಬರೇಟರಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನಳಿನಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಜತೆಗೆ ಗಲಗ್ರಂಥಿಯ ಉರಿಯೂ (ಟ್ರಾನ್ಸಿಲ್ಸ್) ತಸ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದ ನಳಿನಿಯ ಗಂಟಲು ತೊಂದರೆಯೂ

ನಿವಾರಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಉಪಶಮನವಾಗಿತ್ತು. ನಳಿನಿ ಚಿಂತಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಅದರಿಂದ ನರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಳಮಳ-ಮನೋಬೇನೆ (Anxiety-neurosis) ಅವರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಅದು ಓಕರಿಕೆ ಮತ್ತು ವಾಂತಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿತು.

ನಳಿನಿಯೊಂದಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಆಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದಾಗ, ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಒತ್ತಡಗಳು ಕಾತರತೆಯ ಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆಂಬ ಸಂಗತಿ ನಳಿನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿದು ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು! ನಳಿನಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿ ಹೆಂಗಸು. ಗುಣವಾಗ ಬೇಕೆಂದು ಆಕೆಗೆ ಆಸೆಯಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಸಂವೋಹಿನಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸವಿತ್ತು.

ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಕಾತರತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇದು ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ನಳಿನಿಗೆ ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳೊಡನೆ ಆಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಲಾಗುವಂತೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾಗುವಂತೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದೆ. ಪೂರ್ತಿ ಮೂರು ವಾರಗಳವರೆಗೆ ನಾನು ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮೂರು ವಾರಗಳ ನಂತರ ಸಂವೋಹಿನಿ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಹದಿನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಚೆಕ್‌ಪ್ ಸಂದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಸುಮಾರು ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ನಂತರ ನಳಿನಿ ಪೂರ್ತಿ ಗುಣ ಹೊಂದಿದಳು. ಆಕೆಯ ಪತಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು.

4. ವಿವಾಹಿತ ಮಹಿಳೆಗೆ ಸಂವೋಹಿನಿ ಬಗೆಗೆ ಹೆದರಿಕೆ

26 ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರೇಮಾಳನ್ನು ಆಕೆಯ ಪತಿ ನನ್ನ ಒಳಿ ಕರೆ ತಂದರು. ಆಕೆಗೆ ವಿವಾಹವಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದವು. ನೋವಾಗುವುದೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಆಕೆ ಸಂವೋಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಆಸಮರ್ಥಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ಆತ ಹೇಳಿದ. ಮದುವೆಯಾದ ನಂತರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಾರಣ

ಅಥವಾ ಸೋದರನ ಮದುವೆಯ ಕಾರಣ ಅಥವಾ ತಾಯಿಯ ಕಾಹಿಲೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ತಾಯಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರೇಮಾ ಮತ್ತೆ ಪತಿಯ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ, ಅವಳಿಗೆ ಸಂವೋಹಿನಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಮದುವೆಯಾದ ನಂತರ ಅದು ಹೊಸವಾದುದರಿಂದ ಹೆದರಿಕೆಯಿರಬಹುದು ಎಂದು ಆಕೆಯ ಪತಿ ಭಾವಿಸಿದ್ದ. ಅದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾದಾಗ ಅವಳ ಪತಿ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಪ್ರೇಮಾ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಜನನೋದ್ರಿಯಗಳ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಪ್ರಣಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಚುಂಬನದಿಂದಲೇ ಅವಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು! ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಪ್ರೇಮಾಳಿಗಿಂತ ಆಕೆಯ ಪತಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಚಿಂತಿತನಾಗಿ, ಕಾತರದಿಂದ ಕೂಡಿದವನಾಗಿ ಹಾಗೂ ಬಿನ್ನನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ. ಪ್ರೇಮಾಳ ಈ ಇತಿಹಾಸದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂವೋಹಿನಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಬಳಕೆಯಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ವೈದ್ಯೋಪಚಾರ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮುಕ್ತ ಮಾತುಕತೆಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಪ್ರೇಮಾ ಗಂಭೀರಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅದರಿಂದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ! ಅದರಿಂದ ಆಕೆಯನ್ನು ನೇರ ಸಂವೋಹಿನಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೇಣ ದೈಹಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯ ಬಗೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದೆ. ಅನಂತರ ಹದಿನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಬಳಿಕ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಂವೋಹಿನಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅನಂತರ ಸಂವೋಹಿನಿ ನಂತರದ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಪತಿಯೊಡನೆ ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದಂತೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವಂತೆ ಆಕೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಆರಾಮವಾಗಿರಲು ಹೇಳಿದೆ. ಸುಮಾರು 21 ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಪ್ರೇಮಾ ಕ್ರಮೇಣ ತನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆಯ ನಿವಾರಣೆಯತ್ತ ಪಂಚಪಂಚವಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅನುಭವ ಪಡೆದಳು. ಪ್ರಣಯದ ಅಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಗಿರುವುದು. ಅನಂತರ ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಬಂಧವಾಗೂ ನೋವಿನ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಮತ್ತು ಅನಂತರ

ದೀರ್ಘಾವಧಿಯವರೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹಾಗೂ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸಂಭೋಗಕ್ಕೆ ತೊಡಗುವುದು ಈ ಹಂತಗಳು !

ಕೇವಲ ನಿತಿಗಳುಗಳ ಸಂತರ ಅಕೆಯ ಪತಿ ಬಂದು ಪ್ರೇಮಾ ಗರ್ಭಣಿಯಾಗಿರುವ ಸಂತೋಷದ ಸಂದ್ಭಿಯನ್ನು ಹೇಳಿವೆ. ಅನಂತರ ಮತ್ತೆ ಮಗುವಾದನಂತರ ಸಿಟಿಯೊಡನೆ ಬಂದಿದ್ದ. ಪ್ರೇಮಾ ಈಗ ಆತನಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಇಂಥ ಅನೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಗುಣ ಕಂಡಿವೆ. ಮಕ್ಕಳಿರುವ ಒಬ್ಬ -ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಾನು ನನ್ನ ಸಂಕಸಂಬ ಧಾವನೆ ಬೆಳೆದು ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ. ಇಂಥ ಅನೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬಹುದು. ಅದುವರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವಿಭಿನ್ನ ಬಗೆಯ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಓದುಗರು ಸಂಮೋಹಿನಿ ಚಿಕ್ಕಿತ್ತೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಪ್ರಾ. 800)

ನನ್ನ ಟೊಯೋಟಾ!

ಹೊಲಿಯಲು ಶುರು ಮಾಡಿದಾಗ ಒಟ್ಟು ಮುಂದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು 3 Dimensionನ ಸಿನೇಮಾ ಫಿಲ್ಮ್ ನಂತೆ ನಾನೂ ಹೊಲಿಯು ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋದ ಅನುಭವವಾಯಿತು. ನನ್ನ ಗೆಳತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಮೆರಿನ್ ನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಮಿಸ್ಟೇಜ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಅಂಗಡಿಗೆ ಅದನ್ನು ತೋಗೊಂದು ಹೋದಾಗ ಬರೀ ಬಂದು ನಾಬ್ ಬಲಗಡ್ಡೆ ಬದಲು ಎಡಗಡೆ ತಿರುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಂಗಡಿಯವರಿಂದ ತಿಳಿಯಿತು. ಹೀಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಮೆರಿನ್ ಜೊತೆ ಅಂಗಡಿಗೆ ಪರದಾದಿದಾಗ ಅಂಗಡಿಯವರಿಂದ ಬೈಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು.

ನಾನು ಮುರಿದ ಸೂಜಿಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ಅದು ಹೊಲಿಯುವ ಮೆರಿನ್ ಹೋಗಿ ಹರಿಯುವ ಮೆರಿನ್ ಆಯಿತು. ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಬಿಲ್ಲಿಂಗ್ ನಲ್ಲಿ ದವರಿಗಲ್ಲಾ ಅದರ ಉಪಯೋಗವಾಯಿತು. ನಾನು ಹೊಲಿಯಲು ಕುಳಿತಾದ ಪಾಪು ನಾನೂ ಬಲೀತಿನಿ ಅಂತ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಬಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಒಳ್ಳೆಗೇ

ಹೊಲಿಯಲು ಕುಳಿತಾಗ ಒಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಲಿಟ್ಟಿನೆನಪಾಗಿ ಎದ್ದು ಹೋದಾಗ ಪಾಪು ಹೊಲಿಯಲು ಹೋಗಿ ಕೈಗೆ ಸೂಜಿ ಹಾಕಿ ಚೋರಾಗಿ ಅಳಲು ಶುರುವಾದದ್ದಾಗ ಅಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದಾಗಿನಿಂದ ನನ್ನವರಿಗೆ ನನ್ನ ಟೊಯೋಟಾ ಅಂದರೆ ಅಸಾಧ್ಯ ಕೋಪ. ಆ ಆಪಾಂತರಗಳಿಗಲ್ಲಾ ಕಾರಣವಾದ ಹತ್ತು ದಿವ್ಯ ಮುನಿಮ್ಯಾಕ್ಸಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಇವರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಉರಿದು ಬೀಳುತ್ತಾರೆ.

ನಾನು ಉರಿಗೆ ಹೋದಾಗ ನನ್ನವರು ಟೊಯೋಟಾದ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿಸಲು ಅದನ್ನು Mrs. Bhatiaಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿದರು. Mrs. Bhatia ಮನೆಯನ್ನು ಶೃಂಗರಿಸಿವೆ. ನಾನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ತಂದ ಟೊಯೋಟಾ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಅಂತರಾತ್ಮ. ಓ ನನ್ನ ಟೊಯೋಟಾ ಎಂದು ಆರಂಭಿತದೆ.
(ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ ಕ್ರಮವಿವರ)

MATRIMONIAL

Alliance invited for a smartha Brahmin girl, 25 years, 5-4" Krulika II, Lohitasa Gotra. Science graduate, PG in Industrial Chemistry. Working in a Pharmaceutical firm. A boy professionally qualified, vegetarian, levelotaler, well settled smart, 30 years or below from a good family-background. Contact Phone : 524 1732 or please write to Box No. 128.

Alliance invited for 26 years 5-2" Kannada Girl M.A. qualified smartha Brahmin, Aridra Nakshatra, Bharadvaj Gotra. from well settled loys. Kindly contact Dr. A. Madhav Rao, Phone: 522 8866 or please write to Box No. 129.

Matrimonial alliance invited for a fair, slim, Kannada smartha girl of 26 years 5-4", Kaushika Gotra. Jyeshtha Nakshatra, III phase, B.Com. working as an officer in reputed Pvt. Organisation. Please write Box No. 132.

Matrimonial alliance invited for a Kannada speaking Hoysala Brahmin girl 31 years 5-2", Jyeshtha Nakshatra, Atreya Gotra. Post Graduate in Arts working as a lecturer at a college in Bangalore. Boy planning to settle down in Bangalore preferred. Contact Tel. : 712-322 687 or write to Box No. 135

Kannada speaking Brahmin girl 24-27, fair, height min. 5-4", convent educated, B.Com., B.Sc., M.Com., M.Sc. with computer knowledge. Girls with HI HI visa studying final MS in U.S.A. or employed in U.S.A. preferred. For Madhra Brahmin boy 29, 5-10" employed in U.S.A. with HI visa. Please contact Tel. (R) - 886 6951 and apply to address with Bio-data, horoscope early marriage. Please write to Box No. 136.

Alliance invited from well placed, qualified smartha Kannada Brahmin boys for smart fair M.Com. Computer Diploma 24/185 employed in Aplech. Apply with full particulars horoscope, returnable photo to Box No. 137 or contact at Tel: 885 1356.

Alliance invited from parents of non-Srivasta Gotra Iyengar Boy (well qualified and well settled). Above 5-6", 25-27 years, (Software Computer Engineer preferred) based in Mumbai only. For a Habbar Sri Vaishnava Iyengar, Fair looking girl (5-4", 23 years, B.Sc. (Physics), B.Sc. (Technology), Computer Science. undergone 2 years Computer Course in MIT)

Joining Tata Unisys, Mumbai as Software Computer Engineer shortly. For further details please contact Tel. 564 6059 or apply to Box No. 138.

Matrimonial alliance invited for Kannada speaking Madhra girl B.E. (Electronic) PGDBM (Marketing), already selected in campus interview by reputed company. 23 years, Kasyappa Gotra, Aslesha first padha, height 1.50 mts. Intelligent & quiet and home loving of parents having settled in Mumbai for four decades. From parents of Madhra/smarthas having sons with professional qualifications and well settled either India or Abroad between 25 to 27 years. Apply with details to Box No. 139.

Alliance invited from parents of India born and raised girl (22-25 years, 5-2' to 5-5") slim with B.Tech. in Electrical/Computer or Doctor/Dentist, Madhra/Smarthas for Madhra boy Harithas Gotra and Pusha Nakshatra. M.S., 25 years, well settled in U.S.A. since 1985 and U.S. citizen speaking English and Kannada vegetarian, non-smoker and non-drinker. Apply with details to Box No. 140.

Smartha Brahmin (Hoysala Karnataka), Vashista Gotra, 24 years, working in a reputed concern at Atlanta, U.S.A. As a design engineer, qualified in M.S. (Electrical Engineering), Tall 6' and holder of HI visa, coming in Dec. 97. Seeks suitable alliance from good looking girl, Age 21-22 years, about 5-3" to 5-7" in height.

Preferably an Engineering graduate (except Civil) or M.Sc. Computer Science or B.Pharm or B.Com. with Secretarial experience. Please write to Box No. 141 or contact Tel.: 515 7857.

DREAMS - DO THEY FOREWARN YOU OF THINGS TO COME

For a long timeman has believed that dreams tell him of things to happen. Emperors and Kings had courtiers who could interpret dreams and what they signified. Man has constantly battled with his rational mind, which has been skeptical of such happenings while believing heart has felt that, may be, such things could happen.

We bring you in this article excerpts on the subject from "The Oxford Book of The Supernatural".

In the ages of rude primeval culture, man believed that in dreams he was coming to know a second real world; here is the source of all metaphysics. Without dreams one would have found no cause to split the world. The division into soul and body is also connected with the oldest conception of the dream, and similarly the postulation of a life of the soul, thus the origin of all belief in spirits, and probably of belief in gods too. The dead live on, because they appear to the living in dreams; thus man used to reason, throughout thousands of years.

— Friedrich Nietzsche, *Human, All Too Human*, 1878

Caesar. Calphurnia here, my wife, stays me at home. She dreamt tonight she saw my statue, Which, like a fountain with an hundred spouts, Did run pure blood; and many lusty Romans Came Smiling, and did bathe their hands in it. And these does she apply for warnings and portents And evils imminent; and on her knee Hath begg'd that I will stay at home today.

Decius. This dream is all amiss interpreted; It was a vision fair and fortunate: Your statue spouting blood in many pipes, In which so many smiling Romans bath'd, Signifies that from you great Rome shall suck reviving blood, and that great men shall press For tinctures, stains, relics, and cognizance. This by Calphurnia's dream is signified.

Caesar. And this way have you well expounded it.

— Shakespeare, Julius Caesar; Decius was one of the conspirators who stabbed Caesar to death in the Senate House.

There lived once in Baghdad a wealthy man and made of money, who lost all his substance and became destitute that he could earn his living only by hard labour. One night he lay down to sleep, dejected and heavy hearted, and saw in a dream a Speaker, who said to him, 'Verily thy fortune is in Cairo; go thither and seek it'. So he set out for Cairo; but when he arrived there, evening overtook him and he lay down to sleep in a mosque.

Presently, by decree of Allah Almighty, a band of bandits entered the mosque and made their way thence into an adjoining house; but the owner, being amused by the noise of the thieves, awoke and cried out; whereupon the chief of Police came to their aid with his officers. The robbers made off; but the Wali entered the mosque and, finding the man from Baghdad asleep there, laid hold of him and beat him with palm rods so grievous a beating that he was wellnigh dead. Then they cast him into jail, where he abode three days; after which the Chief of Police sent him and asked him, Whence art thou? and he answered, From Baghdad? Quoth the Wali, And what brought thee to Cairo?; and quoth the Baghdadi, I saw in a dream one who said to me, "Thy fortune is in Cairo; go thither to it." But when I came to Cairo the fortune which he promised me proved to be the palm rods thou so generously gavest me.

The Wali laughed till he showed his wisdom-teeth and said, O man little wit, thrice have I seen in a dream one who said to me, "There is in Baghdad a house in such a district and of such a fashion and its courtyard is laid out garden-wise, at the lower end whereof is a jetting fountain and under the same a great sum

of money lieth buried. Go thither and take it." Yet I went not; but thou, of the briefness of thy wit, hast journeyed from place to place, on the faith of a dream, which was but an idle galmatias of sleep. Then he gave him money, saying, Help thee back herewith to thine own country; and he took the money and set out upon his homewards march. Now the house the Wali had described was the man's own house in Baghdad; so the wayfarer returned thither and, digging underneath the fountain in his garden, discovered a great treasure. And thus Allah gave him abundant fortune; and a marvellous coincidence occurred.

— The Ruined Man Who Became Rich Again Through A Dream, *The Thousand Nights and a Night*; Sir Richard Burton

Mrs. A., a mother, whose son was in India, dreamed this dream thus given in her own words :-

I dreamed that I saw David, my son, on a boat of a strange shape. I appeared to be standing in the boat with him at the foot a ladder, which led to an upper deck. My son looked extremely pale and worn, his eyes being very heavy. I said to him, "Oh, darling, are you not sorry you went away?" He looked earnestly at me and replied, "Mother, I have nowhere to sleep."

I awoke, anxious and uneasy, and wrote down the dream and date in a diary. My friends shared with me the anxiety I felt for news of him.

A letter arrived in due course, stating that on his voyage up an Indian river, a storm nearly swamped the boat. "I send you a rough sketch," he wrote, "of the boat, different to any you have seen. A ladder leads to the upper deck. My bed in the cabin was soaked, the boat nearly wrecked. I wrapped myself in blankets, and sat on the upper deck, thinking much of you all. I had nowhere to sleep."

The mother had, before this letter came, written her dream to her son.

In due time another letter came from:

him: "I shall never laugh at you for being superstitious again, dear mother. The storm occurred at the exact date of your dream."

The same lady dreamed very vividly, early on a certain Sunday morning, that she saw her same son David, still in India. His forehead was sorely bruised, his eyes were so heavy that they seemed half closed, but gazing at her with a most loving, but sad, expression.

She rose, and went to early Holy Communion, earnestly praying for him and his temporal and spiritual welfare.....

On the Wednesday after her dream, however, a telegram came, saying that David had been drowned on the very Sunday of her dream.

In 1904... I was staying at the Hotel Scholastika, on the borders of the Aachensee, in Austria. I dreamed on night that I was walking down a sort of pathway between two fields, separated from the latter by high iron railings, eight or nine feet high, on each side of the path. My attention was suddenly attracted to horse in the field on my left. It had apparently gone mad, and was tearing about, kicking and plunging in a most frenzied fashion. I cast a hasty glance backwards and forwards along the railings to see if there were any openings by which the animal could get out. Satisfied that there was none, I continued on my way. A few moments later I heard hoofs thundering behind me. Glancing back I saw, to my dismay, that the brute had somehow got out after all, and was coming full tilt after me down the pathway. It was a full-fledged nightmare and I ran like hare. Ahead of me the path ended at the foot of a flight of wooden steps rising upward. I was striving frantically to reach these when I awoke.

Next day I went fishing with my brother down the little river which runs out of the Aachensee. It was wet-fly work, and I was industriously flogging the water when my brother called out: Look at the horse! Glancing across the river, I saw the scene of my dream. But, though right in essentials, it was absolutely unlike in minor details. The two fields

with the fenced-off pathway running between them were there. The horse was there, behaving just as it had done in the dream. The wooden steps at the end of the pathway were there (they led up to a bridge crossing the river). But the fences were wooden and small-not more than four or five feet high-and the fields were ordinary small fields, whereas those in the dream has been park-like expanses. Moreover, the horse in the dream had been park-like expanses. Moreover, dream-though its behaviour was equally alarming. Finally, it was in the wrong field which would have been on my right, as I been walking, as in the dream, down the path towards the bridge. I began to tell my brother about the dream, but broke off because the beast was behaving so very oddly that I wanted to make sure that it could not escape. As in the dream, I ran my eye critically along the railings. As in the dream, I could see no gap, or even gate, in them any where. Satisfied, I said, 'At any rate, this horse cannot get out', and recommenced fishing. But my brother interrupted me by calling, 'Look out!' Glancing up again, I saw that there was no dodging fate. The beast had, inexplicably, just as in the dream, got out (probably it had jumped the fence), and, just as in the dream, it was thundering down the path towards the wooden steps. It swerved past these and plunged into the river, coming straight towards us. We both picked up stones, ran thirty yards or so back from the bank, and faced about. The end was tame, for, on emerging from the water on our side, the animal merely looked at us, snorted, and galloped off down a road.

At 9.15 a.m. on 21 October 1966 a huge slag-heap collapsed on the Welsh mining village of Aberfan. A junior school lay in the path of the avalanche : 144 people died, 116 of them children. In response to a newspaper appeal, Dr. F.C. Barker, a consultant psychiatrist at a Shrewsbury hospital and a member of the Society for Psychical Research, received 76 letters from people claiming to have had precognition of the disaster; in 22 cases confirmation was obtained from witness. The first passage printed

below is an account compiled by a local minister, the Revd Glannant Fones, and signed as correct by the parents of the child, Eryl Mai Jones, aged 10, the succeeding letter, dated 19 December, 1966, come from Mrs. Mary Hennessy of Barnstaple, North Devon, and the verifying letter was written by her daughter-in-law, Mrs Peggy Hennessy, also of Barnstaple.

She was attractive dependable child, not given to imagination. A fortnight before the disaster she said to her mother, who at the time was putting some money aside for her, 'Mummy, I'm not afraid to die'. Her mother replied, 'Why do you talk of dying, and you are so young, do you want a lollipop?' 'No,' she said, 'but I shall be with Peter and June' (schoolmates). The day before the disaster she said to her mother, 'Mummy, let me tell you about my dream last night.' Her mother answered gently, 'Darling, I've no time now. Tell me again later the child replied, 'No Mummy, you must listen. I dreamt I went to school and there was no school there, Something black has come down all over it.' Her mother answered, 'You musn't have chips for supper for a bit. The next day off to school went her daughter as happy as ever. In the communal grave she was buried with Peter on one side and June on the other. (This last point may not, however, be significant, since the order of burial was apparently influenced by parents' requests.)

The night before the Aberfan disaster I dreamt of a lot of children in two rooms. After a while some of the children joined some others in an oblong shaped room and were in different little groups. At the end of the room there were long pieces of wood, or wooden bars. The children were trying to get over the top or through the bars. I tried to warn someone by calling out, but before I could do so one little child just slipped out of sight. I myself was not in either of the rooms, but was watching from the passageway or corridor. The next thing in my dream was hundreds of people all running to the same place. The looks on the people's faces were terrible. Some were crying and others were holding handkerchiefs

to their faces. It frightened me so much that it woke me up.

I wanted to get out of bed and telephone my son and his wife and ask them to take special care of my two little grand daughters. When I did get up it was 6.45 a.m. I told my brother-in-law that I has this terrible dream and that I was going to telephone my son and daughter-in-law, but he said it was too early. I therefore waited until 8.45 a.m. and telephoned, telling them about my dream and that I was very worried as the dream was about children. I told them it wasn't our two girls in the dream as they looked more like schoolchildren.

The dream upset me very much all the next day. I did not hear about the Aberfan disaster until 5.15 p.m.

I confirm that on the morning of the Aberfan disaster, Mrs. Mary Hennessy (my mother-in-law) telephoned me before 9 a.m. She asked me to take special care of our two small daughters. She said she had a frightening dream about children running about screaming and some were falling. One fell out of sight. She said she felt she had to warn us about our children, although she thought it was more likely to have been at school, because it was a lot of children all together in a long room.

On Thursday, the 7th November, 1850 at the moment when the coalminers at Belfast were about to begin their work, the wife of one of them advised him to examine carefully the ropes of the basket, or cage, in which he was about to descend to the depths of the pit.

'I dreamed,' she said, 'that they cut it during the night.'

The miner did not, at first, attach great importance to this advice, nevertheless, he communicated it to his comrades. They unrolled the descending cable, and there, to the great surprise of all, they found it hacked in several places. Some moment later the workmen would have gotten into the basket, from which they would inevitably have been thrown; and if the Newcastle Journal is to be believed, they owed their safety to this dream.

OBITUARY

Sri A. Nagabhushana Rau

Sri A. Nagabhushana Rau, one of our senior members and the President of the Association during 1979-1987, passed away at Bangalore on 19th April 1997 due to a massive heart attack. He was in his mid seventies.

Sri Nagabhushana Rau hailed from a family of educationalist and administrators. His father was an amaldar and his uncle Sri A. N. Subba Rao, was the principal of the Central College.

Sri Nagabhushana Rau studied civil engineering at University Vishweshwarayya College of Engineering, Bangalore and graduated in 1944. He then joined the Hindustan Construction Company (HCC) a leading construction firm in those days. His dedication and devotion to work made him raise in the organisation to the position of Chief Executive and Joint Managing Director. He has been associated with the construction of various projects & dams. Vaitarna Dam of Bombay, Sone Barrage of Bihar, Farakka Barrage of West Bengal and Idukki dam at Kerala are some of the projects in which he was closely associated. After working at various places, in late seventies he was shifted to the corporate office of HCC where he was in charge of various important projects in India and Iraq. He retired from HCC in 1984 as its Joint Managing Director.

Sri Nagabhushana Rau travelled widely and was associated with various

international organisation like UNIDO, ILO, Habitat, World Bank etc., in various capacities. He was considered an international authority on the construction of dams and the construction management in general. He was a member of several Committees set up by the central and state Governments. He represented our country in various national and international conferences. He has been honoured by the Institution of Engineers (India) as Eminent Member and by the Builders' Association of India as 'Honorary Member'

Sri Rau who strove for excellence in his professional life, found that lack of training at all levels in the construction field resulted in indifferent quality & low productivity. He was successful in persuading the leaders in the Construction Industry and the Builders Association to sponsor the establishing of an Institution to impart professional training in construction management. Thus he founded the National Institute for Construction Management & Research (NICMAR) at Bombay.

Today NICMAR has branches at Pune & Gurgaon and has trained many young engineers in the skills of construction management.

In mid eighties, Sri Rau shifted to Bangalore. There he established the Centre for Awareness in Construction Engineering (CACE) and organised many training programmes. He also established Regional Institute of Construction Management & Research (RICMAR). This Institute is now renamed as the Institute for Research Development & Training of Construction Trade & Management (INSTRUCT).

Sri Rau was very fond of fine arts and culture. He was associated with many cultural organisations and actively contributed for their growth. As the president of the Association during its Diamond Jubilee year, his contribution to the growth of the Organisation has been immense. Sri Rau leaves behind his wife Smt. Venkatalakshmi and two sons - Dr. Subba Rao a well known neuro surgeon in Cochin and Krishna Swamy a professional in Hotel management.

Sri Rau's passing away has created a huge void which cannot be filled easily.

KIRLOSKAR INVESTMENTS AND FINANCE LIMITED

Regd. Office : Unity Buildings, J.C. Road, Bangalore 560 002

Phone: 2224194, 2233840, 2236053, 2225069, 2215719, 2272619 Fax: 080-2222465 & 2272623

*Homes that shape up your lifestyle
... in the cities of your choice*

BANGALORE

Koramangala : On Hosur Road
- just 3.5 km. from Brigade Junction

1. **Brindavan Apartments**
Elegant 2-3 bedroom flats.
Fast nearing completion.

2. **Gopika Apartments**
Comfortable 1, 2 and 3
bedroom flats.

Construction in full swing.

Yelahanka : On Doddaballapur
Road. In close proximity to the proposed
international airport.

Ganga Dhara

Spacious 2-3 bedroom flats.
Swimming pool, gymnasium and
landscaped gardens.

Construction commenced.

MYSORE

Jayalakshmiapuram

1. **Kapila Apartments**
Spacious 2-3 bedroom flats.
Almost ready for possession.

2. **Dhanvantari Apartments**
Super-luxury 2-3 bedroom flats.
*Fast nearing completion.
Only last two flats left.*

3. **Hemavathy Apartments**
Deluxe 2-3 bedroom flats.
Construction in good progress.

On Mysore-Mercara Road

Nisarga Nagar
Well-developed, clearly demarcated
plots in 25 acre township.
2700 - 6000 sq. ft. (250 - 557.4 sq. m.)
Work in progress.

GOA

Margao : Behind Comba Police
Station.

Regency Plaza
Well-designed duplex apartments,
shops and offices.
Project nearing completion.

Ponda : Near Maruthi Temple,
Varkhade - Ponda

Vrindavan Gardens
Shops, 1, 2 and 3 bedroom flats
and duplex row bangalows.
Work commenced.

PUNE

**Saraswati Commercial
Complex**
Behind Maratha Chamber of
Commerce (Near Swar Gate)
Tilak Road
Construction commenced.

For details and bookings contact:

Kirloskar Investments and Finance Limited

1004, Raheja Centre, 214, Backbay Reclamation, Nariman Point, Mumbai 400 021

Phone: 2884209, 2885301, 2843781 Fax: (022) 2844410

YASHASWI LEASING & FINANCE LIMITED

Regd. & H.O.: SF.-10, City Point, 13, Infantry Road, Bangalore-560 001.
Phone: 2867081, 2860511, 2862222, Fax: 080-2860560

YASHASWI

THE DEFINITION OF SUCCESS

WHAT ELSE ONE WANTS?

ABSOLUTE FAITH, RAPID GROWTH & PUBLIC CONFIDENCE

- Pre-eminent organisation from Dakshina Kannada people who are famous in Banking industries.
- After 8 years of satisfying customer service, and 13 branches, now its over to Bombay...
Nai Nai chalo Mumbai.
- Professionally managed with vast experience & a firm financial base, the company has grown from strength to strength.
- The Company incorporated in 1989, is engaged in the Business of Hire Purchase, Leasing, Deposits and other Advisory Services, Industrial & Machinery Finance.
- A Company which is paying dividend since incorporation. 30% Dividend declared for the years 1994-95 & 1995-96

MUMBAI BRANCH

NO. 10, OBEROI TRADE CENTRE, OFF NEW LINK CROSS ROAD,
ANDHERI (WEST), MUMBAI - 400 053. PH : 6292011, 6319110

JOIN US FOR PROGRESS WITH SECURITY

SRI U.A. BALLAL
Chairman

SRI NIRANJAN NAKSHATRI
Managing Director

DIRECTORS:

Sri S. T. R Mady
Sri N. R. Narayana Rao
Sri M. Raghunath Shet
Sri Pratap Chettiappa

Sri K.L. Ramanatha Bhat
Sri H. N. Sreedhar
Sri Govindaraya S. Kamath

Your Blessing is our success

BRANCH OFFICES:

GOA	B-104 & 105, Radha Enclave, 1st 'B' Road, Margoa, Goa.	Phone : 733593
KASARAGOD	M/s. Stylo Shopping Complex, II Floor, Bank Road, Kasaragod	Phone : 530381
MANGALORE	2nd Floor, Krishna Prasad Complex, K. S. Rao Road, Mangalore-575001.	Phone : 441932
MYSORE	No. 77/1 Narayana Shastri Road, Chamaraja Mohalla, Mysore-570 001	Phone : 522025
SHIMOGA	1st Floor, 1st Parallel Road, Durgigudi, Shimoga-577 201	Phone : 78584
HUBLI	No. 6, 1st Floor, Ureka Blue Star, Neleegine Road, Hubli-580 029	Phone : 351966
UDUPI	2nd Floor, New Vyavahar Complex, Maruthi Veethika, Udupi-576 101.	Phone : 26950
PUTTUR	1st Floor, K.P. Complex, Puttur Main Road, Puttur-574 201 (D.K.)	Phone : 22585
KARKALA	1st Floor, Janardhana Complex, Market Road, Karkala-574 104	Phone : 22122
KUNDAPUR	No. 116/5, 1st Floor, Srilatha Mahal, Kundapur-576 201.	Phone : 22207
DAVANGERE	No. 2070, 3rd Main, Church Road, M.C.C. 'A' Block, Davangere-577 004	Phone : 55202